

[Anne Grete Holmsgård]

Det forhold, at der er et enormt behov for et helt anderledes stort almennyttigt byggeri end det, der bygges i dag, betragter regeringen overhovedet ikke som noget problem. Tværtimod betragter den det øjensynlig som en central opgave at få gjort det almennyttige byggeri mindre. Hvis det havde stået til regeringspartierne, hvis de havde haft magt, som de har agt, ville man også have gennemført en dårligere kvalitet inden for det almennyttige nybyggeri. Det er ikke, fordi der er tale om luksusbyggeri, det er der ikke nogen der med rimelighed kan påstå, og heller ikke, fordi der er tale om overpriser – hvem tror på det i en situation, hvor entreprenørvirksomhederne nærmest kappes om at komme til fadet? – men udelukkende for at gøre det almennyttige byggeri mindre attraktivt. Det er i hvert tilfælde det, der står tilbage, når man udelukker de andre muligheder, der ikke kan argumenteres for.

For at nævne et andet eksempel lader det heller ikke til, at det bekymrer regeringen, at de mere velstillede omegnskommuner med meget lidt almennyttigt byggeri i årevis har eksporteret lavtlønsfamilier til de kommuner, der har meget almennyttigt byggeri. De sidstnævnte kommuner forsøger sig til gengæld med en helt uacceptabel løsning, der består i, at man ganske enkelt udelukker visse grupper fra boligerne.

Nej, det er ikke den slags problemer, og det er heller ikke de andre problemer, som mange andre ordførere har været inde på her, som virkelig bekymrer regeringen. Det, der bekymrer regeringen, er alene, at parcelhusbyggeriet er ved at gå i stå. Det er i virkeligheden det, der er kernen i sagen.

Det til bevidsthed gentagne argument om, at der ikke er råd til at øge statens udgifter, og at der derfor ikke skal bygges mere almennyttigt byggeri eller afsættes flere penge f.eks. til anlægsarbejder i kommunerne eller til byfornyelse, er uholdbart. For det første er det kendt, at der overhovedet ikke bygges boliger i dette land, uden at det belaster statens finanser. Der bygges heller ikke parcelhuse, uden at det sker. Tværtimod har det store parcelhusbyggeri i årevis slugt langt størstedelen af midlerne fra statskassen over rentefradragsretten – mere end det såkaldt støttede byggeri eller byfornyelsen nogen sinde har gjort. Forskellen er bare, at hvor midlerne til det såkaldt støttede byggeri figurerer

på statsregnskabet, figurerer de andre midler ikke på statsregnskabet. De figurerer bare som en manglende indtægt, der ikke står skrevet op noget som helst sted. Ikke desto mindre vil det opsving i parcelhussektoren som regeringspartierne sætter hele deres lid til, også belaste statens finanser, lige meget hvordan man vender og drejer det.

For det andet har regeringen ikke på nogen måde været tilbageholdende med at fremsætte udgiftskrævende forslag. Den havde overhovedet ingen kvababbelser ved at fremsætte forslag om tilskud til vedligeholdelse og forbedring inden for især ejerboligsektoren, der vil give et samlet underskud på ca. 650 mill. kr. og isoleret for staten vil give et underskud på næsten 2 mia kr. i den version, hvori man lagde det frem i efteråret. Det til trods for at beskæftigelseseffekten af en sådan ordning er langt ringere, end hvis man f.eks. anvendte de samme midler til byfornyelse, fordi mange af de arbejder, en sådan tilskudsordning ville give tilskud til, alligevel vil blive gennemført.

Hertil kommer, at den tilskudsordning, som regeringen forestillede sig, først og fremmest ville være en fordel for de bedrestillede ejere. Ganske vist var det ikke et fradrag i indkomsten, men i skatten, men alligevel vil det først og fremmest være de bedrestillede lejere, som overhovedet har mulighed for at finansiere den slags arbejder og dermed få tilskuddene.

Det lader heller ikke til, at det bekymrer regeringen at fremsætte forslag, som den nu har gjort, om, at grundskylden for erhvervs-ejendomme afskaffes over en årrække. Det giver i første omgang ifølge forslaget et tab på 300 mill. kr., og over en årrække – 4 år tror jeg det er – giver det et tab på næsten 1 mia kr.

Det lader heller ikke til, at det har bekymret regeringen seriøst at overveje at poste i hvert tilfælde 10 mia kr. i 1982-kroner ud til at bygge en Storebæltsbro. Det er virkelig ikke de store problemer, regeringen har med at fremsætte udgiftskrævende forslag, når bare de passer ind i dens eget ideologiske kram.

I øvrigt synes jeg også, man her skal nævne, at for få år siden, hvor der også var underskud på betalingsbalancen, hvor der også var underskud på statsfinanserne, da var de samme partier, som i dag sidder i regering,